

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/650/2015
Identifikačné číslo spisu:	5306202754
Dátum vydania rozhodnutia:	28.06.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Daniela Sučanská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:5306202754.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov 1/ F. M., 2/ P. M., bývajúcich v E., zastúpených Advokátskou kanceláriou JUDr. Jozef Plačko s.r.o., so sídlom v Považskej Bystrici, Námestie A. Hlinku č. 29/34, proti žalovaným 1/ P. C., 2/ P. C., bývajúcim v E., o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, vedenej na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 11 C 76/2006, o dovolaní žalobcov 1/, 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 28. novembra 2013 sp. zn. 9 Co 484/2013, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaným nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Okresný súd Čadca rozsudkom z 23. januára 2013 č.k. 11 C 76/2006-828 určil, že parcela CKN XXXX/X - zastavaná plocha vo výmere XX m² v k.ú. E., vytvorená geometrickým plánom č. XX/XXXX vyhotoviteľa Geoma Vladimír Janík, overeného Katastrálnym odborom Okresného úradu v C. 1. marca 2001 pod č. XXX/XXXX, ktorá je totožná s parcelami KN č. XXXX vo výmere XX m², KN č. XXXX/X vo výmere XX m², KN č. XXXX/X vo výmere XX m² a KN č. XXXX/X. vo výmere X m², patrí do bezpodielového spoluvlastníctva žalobcov 1/, 2/. Vo zvyšku (určenie, že parcela CKN XXXX - ostatné plochy vo výmere XXX m² v k.ú. E., zapísaná Správou katastra C. na LV č. XXX, patrí do bezpodielového spoluvlastníctva žalobcov 1/, 2/) žalobu zamietol. Rozhodnutie odôvodnil tým, že vlastníctvo žalobcov k parcelám č. XXXX/X a XXXX bolo preukázané už v konaní, vedenom týmto súdom pod sp. zn. 11 C 803/1993, kde z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobcovia nadobudli vlastníctvo k uvedeným parcelám na základe ústnej kúpnej zmluvy, uzatvorenej s predchádzajúcou vlastníčkou B. F., a následným vydržaním. V tomto konaní zistil, že vlastníctvo k parcelám č. XXXX/X a XXXX/X nadobudli žalobcovia rovnakým spôsobom. Ohľadne parcely č. XXXX však žalobcovia neunesli dôkazné bremeno, keď nepreukázali jej kúpu; preto nie je daný titul, od ktorého odvodzujú svoje vlastníctvo. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. vzhľadom k tomu, že žalobcovia boli

vo veci úspešní len čiastočne.

Krajský súd v Žiline rozsudkom z 28. novembra 2013 sp. zn. 9 Co 484/2013 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. V plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými zisteniami prvostupňového súdu ako i s jeho právnymi závermi (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.), a na zdôraznenie správnosti uviedol, že pri riešení otázky dobromyseľnosti držby je vždy potrebné prihliadnuť aj na okolnosti konkrétneho prípadu. Zhodne so súdom prvého stupňa dospel tiež k záveru, že nepreukázanie titulu nadobudnutia parcely č. XXXX bolo dôvodom pre zamietnutie žaloby v tejto časti, bez ďalšej potreby preukazovať dobromyseľnosť držby žalobcov. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podali žalobcovia 1/, 2/ dovolanie, odôvodnené podľa § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p. Uviedli, že súd prvého stupňa napriek ich námietkam zohľadnil dôkazy, ktorých správnosť je pochybná, a nezabezpečil dôkazy, ktoré mali slúžiť na preukázanie skutočných hraníc predmetných pozemkov. Rovnako postupoval odvolací súd, ktorý na prejednanie odvolania ani nenariadil pojednávanie, hoci on žalobcovia požiadali za účelom doplnenia dokazovania. Odvolací súd neprihliadol tiež na skutočnosť, že v tej istej veci sa už prv začalo konanie, vedené Okresným súdom Čadca pod sp. zn. 16 S 1/2013, ohľadne preskúmania rozhodnutia a potvrdenia nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním, a tiež sa v nej už právoplatne rozhodlo, aj keď na základe nepravdivých dôkazov, čím došlo k porušeniu zákona na úseku katastra. Opakovane poukázali na skutočnosti a dôkazy, ktoré súdy opomenuli vziať do úvahy, resp. nesprávne vyhodnotili, čo viedlo k nesprávnym skutkovým záverom i právnemu posúdeniu veci. Z týchto dôvodov žiadali, aby dovolací súd dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ako aj rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaní 1/, 2/ sa k dovolaniu žalobcov nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací [§ 10a ods. 1 O.s.p. (poznámka dovolacieho súdu: v ďalšom texte sa uvádza Občiansky súdny poriadok v znení pred

1. januárom 2015, lebo dovolanie bolo podané pred týmto dňom)] po zistení, že dovolanie podali včas účastníci konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpení v súlade s § 241 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno týmto opravným prostriedkom napadnúť (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej, proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci, a proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

Žalobcovia 1/, 2/ dovolaním napadli rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky žiadneho z uvedených rozsudkov. Z tohto dôvodu je zrejmé, že dovolanie nie je v zmysle § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

Prípustnosť dovolania by v danom prípade prichádzala do úvahy len vtedy, ak by v konaní došlo k niektorej z procesných vád uvedených v § 237 O.s.p. Dovolací súd preto so zreteľom na § 242 ods. 1 O.s.p. skúmal, či prípustnosť dovolania nezakladá niektorá z nich. Podľa § 237 O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku i uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo

veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Treba uviesť, že z hľadiska § 237 O.s.p. sú právne významné len tie procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky procesných väd taxatívne vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia. Iné vady, i keby k nim v konaní došlo a prípadne aj mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia nezakladajú. Z hľadiska posúdenia existencie niektorej z procesných väd v zmysle § 237 O.s.p. ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je pritom významný subjektívny názor účastníka, že v konaní došlo k takej vade, ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne postihnuté niektorou z vymenovaných väd.

Procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až c/, e/ a g/ O.s.p. dovolatelia netvrdili a dovolací súd ich existenciu nezistil. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nevyplyva.

So zreteľom na tvrdenie dovolateľov, že vo veci sa už prv začalo konanie a tiež sa v nej právoplatne rozhodlo, dovolací súd skúmal, či konanie nie je postihnuté vadou podľa § 237 písm. d/ O.s.p. Existencia tejto vady zakladá zmätočnosť rozhodnutia na prekážke právoplatne rozsúdenej veci (res iudicata). Uvedená prekážka, vyslovená v ustanovení § 159 ods. 3 O.s.p., vylučuje možnosť znovu prejednať vec, ktorá už bola súdom právoplatne rozhodnutá. Predpokladá totožnosť osôb, ktoré boli účastníkmi predchádzajúceho konania, ako aj totožnosť predmetu konania. O tých istých účastníkov ide aj vtedy, ak v konaní vystupujú nositelia práv z rovnakého právneho vzťahu v opačnom procesnom postavení. Totožnosť predmetu konania je daná vtedy, keď ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, na základe ktorých bol uplatnený (t.j. ak je založený na rovnakých skutkových okolnostiach a rovnakom právnom dôvode).

V prejednávanej veci uvedená námietka neobstoí, pretože uvedené podmienky nie sú splnené. Účastníkom konania, vedeného na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 16 S 1/2013 (následne na Krajskom súde v Žiline ako vecne a miestne príslušnom súde pod sp. zn. 20 S 131/2015), bol na strane žalovaného Okresný úrad Čadca (katastrálny odbor), a predmetom konania bolo preskúmanie rozhodnutia žalovaného vo veciach katastra nehnuteľností. Dovolanie teda ani podľa § 237 písm. d/ O.s.p. prípustné nie je.

Dovolatelia ďalej v dovolaní obsiahlo namietali nesprávny postup súdov nižších stupňov, týkajúci sa dokazovania, ako aj skutočnosť, že odvolací súd nenariadil na prejednanie veci pojednávanie, teda vadu konania v zmysle §237 písm. f/ O.s.p.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký procesne nesprávny a zákonu sa priechiaci postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných oprávnení účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a svojím postupom pri vedení konania odňal účastníkovi konania jeho procesné práva [v zmysle § 18 O.s.p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv - viď napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazeráť do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)].

Dokazovanie je časť občianskeho súdneho konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na

rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje i právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd v občianskom súdnom konaní nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (§ 120 ods. 1 O.s.p.), nie účastníkov konania (viď tiež uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 99/2011, 2 Cdo 141/2012, 3 Cdo 2012/2012, 4 Cdo 125/2012, 5 Cdo 251/2012, 6 Cdo 36/2011 a 7 Cdo 34/2011). Nevykonanie určitého dôkazu (nevyhovenie návrhu účastníka, aby súd vykonal ten - ktorý dôkaz) môže mať za následok (len) neúplnosť skutkových zistení, vedúcu prípadne k vydaniu nesprávneho rozhodnutia, nie však procesnú vadu v zmysle § 237 O.s.p. (viď R 37/1993). Zo samej skutočnosti, že súd v priebehu konania nevykonával všetky navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie skutkového stavu, nemožno vyvodiť, že dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné podľa § 237 písm. f/ O.s.p. (viď R 125/1999, R 6/2000).

Ani nesprávne hodnotenie dôkazov nie je vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Ak aj súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne; táto samotná skutočnosť však prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nezakladá. Ak k nej v súdnom konaní dôjde, nie je ňou znemožnená realizácia procesných oprávnení účastníka konania.

V súvislosti s námietkou nenariadenia pojednávania odvolacím súdom na účely doplnenia dokazovania je potrebné poukázať na ustanovenia § 213 ods. 3 až 5 O.s.p., z ktorých vyplýva, že rozhodnutie o potrebe doplnenia či zopakovania dokazovania v odvolacom konaní závisí (pri splnení zákonných podmienok) výhradne od úvahy odvolacieho súdu. Výnimkou sú konania podľa § 120 ods. 2 O.s.p.; i táto sa však vzťahuje len na dôkazy, ktoré sú potrebné pre správne zistenie skutkového stavu, teda nie na dôkazy bezvýznamné, nadbytočné, či nespôsobilé preukázať tvrdené skutočnosti. Ak odvolací súd dospeje k záveru, že doplnenie či zopakovanie dokazovania v odvolacom konaní nie je potrebné, a pre nariadenie pojednávania nie sú splnené ani ďalšie zákonné predpoklady, pojednávanie nenariaďuje (§ 214 O.s.p.). V danom prípade preto uvedená námietka neobstoí.

Dovolanie je odôvodnené tiež vadami konania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. (tzv. inými vadami konania) a nesprávnym právnym posúdením veci podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.

Inou vadou konania, na ktorú musí dovolací súd prihliadnuť aj vtedy, ak nie je v dovolaní namietaná, je procesná vada, ktorá na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. nezakladá zmatečnosť rozhodnutia. Jej dôsledkom je vecná nesprávnosť, ktorej základom je porušenie procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní. Vada tejto povahy je síce relevantným dovolacím dôvodom, ktorý možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní, sama osebe (i keby k nej skutočne došlo) ale prípustnosť dovolania nezakladá. Či už teda konanie, v ktorom bolo vydané napadnuté rozhodnutie, bolo alebo nebolo postihnuté procesnou vadou v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. (pozn.: dovolací súd napadnuté rozhodnutie z tohto aspektu neposudzoval), nejde o dôvod, ktorý by zakladal prípustnosť dovolania.

Obdobne tieto závery platia pre nesprávne právne posúdenie veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce použil správny právny predpis, ale ho nesprávne interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je relevantný dovolací dôvod, ktorý by v prípade opodstatnenosti mal za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia; samo o sebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vadách konania podľa § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmatečnosť rozhodnutia). Posúdenie, či súdy (ne)použili správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretovali alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodili (ne)správne právne závery, by tak prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné. O taký prípad v prejednávanej veci nejde.

Keďže v prejednávanej veci nemožno prípustnosť podaného dovolania vyvodiť zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky ho v zmysle § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. odmietol.

V dovolacom konaní úspešným žalovaným vzniklo právo na náhradu trov konania voči žalobcom, ktorí úspech nemali (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd však žalovaným náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, lebo nepodali návrh na ich priznanie (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.